

Мотиви към
проект на Наредба за изменение и допълнение на
Наредба № 26 от 2008 г. за устройството и дейността на
детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях

1. Причини, които налагат изменението на Наредба № 26 от 2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях (Наредба № 26/2008 г.):

Към момента на територията на цялата страна се наблюдава изключителен недостиг на специалисти с висше образование по специалностите „медицинска сестра“ и „акушерка“, каквито работят в детските ясли съобразно изискванията на Наредба № 26/2008 г.

По данни на Столична и други общини в страната, въпреки многобройните обяви за работа и повишаването на основната работна заплата, през последните години не се наблюдава интерес от страна на горепосочените медицински специалисти към работа в детска ясла или яслена група на детска градина. В тази връзка голям брой щатни длъжности в детските ясли и градини за медицински сестри/акушерки са заети от лица, навършили пенсионна възраст.

Предвид горното се налага изменение на действащата наредба като с настоящия проект на акт се предвижда възможност в детските ясли и яслените групи на детските градини да се назначават и други медицински специалисти освен посочените до този момент, а именно лица с професионална квалификация „лекарски асистент“ и „фелдшер“.

Отчетена е необходимост от допълнително гарантиране качеството на дейността на детските ясли за осигуряване на израстване и развитие на децата в добро здраве и в тази връзка са прецизирани и допълнени текстове, свързани с:

- осигуряване на възможност за ежедневна игра на открито и физическа активност в подходяща за съответната възраст форма;
- регламентиране използването на електронни средства за образователни нужди и определяне на времеви престой, според възрастта на децата, пред екраните на тези устройства;
- екипна работа на персонала при изпълнение на всички дейности по отглеждане, възпитание, обучение и грижи за опазване и укрепване здравето на децата;

- възможности за повишаване на следдипломната квалификация на медицинските специалисти и учителите в областта на ранното детско развитие, профилактиката и комплексната промоция на здраве в кърмаческата и ранна детска възраст и обучение на детегледачките.

Наред с опазване и укрепване здравето на децата, като приоритет в дейността на детските ясли, се поставя акцент и на образователните дейности с прилагане на подходящи за възрастта и съобразени с индивидуалните особености и потребности на децата форми, методи, подходи и средства. Подчертана е активната роля на учителя в организирането и провеждането на възпитателната и обучителна работа с децата.

С промените в нормативния акт е предвидена възможност дейността на детските ясли да се извършва в сътрудничество и взаимодействие с общопрактикуващите лекари, специалисти от други сектори и с родителите, като са посочени разнообразни форми на партньорство със семействата. Специален акцент се поставя върху осъществяването на дейността на детските ясли при зачитане правата на децата.

Отчетена е също и необходимостта от привеждане на разпоредбите на наредбата в съответствие с действащата нормативна уредба:

- прецизирани и допълнени са разпоредбите, свързани с пясъчниците, които са обособени на площадките за игра, като текстовете са синхронизирани с действащите нормативни актове в тази област и са определени условия, при изпълнението на които се гарантира безопасността на пясъчниците и пясъка;

- с проекта на акт се прецизират и разпоредбите, свързани със съдовете за еднократна употреба, в които се разпределя храната в детските кухни, като същите са синхронизирани спрямо действащото законодателство в тази област.

Предвид значимостта на проблемите, свързани с физическата активност, гледането на телевизия, престоя на открито, използването на пясъчниците като част от площадката за игра в дворното пространство на детските градини, създаващо традиция и добра възможност в урбанизирана среда за досег с природата и за децата в детските градини, се предлагат изменения и допълнения в тези области и на разпоредбите на Наредба № 3 от 2007 г. за здравните изисквания към детските градини.

2. Цели на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 26/2008

г.:

С предложените изменения и допълнения на нормативния акт ще се създадат условия за обезпечаване с кадрови ресурс на детските ясли и детските градини с яслени групи.

С проекта на нормативен акт се цели да се избегне риска общините, физическите или юридическите лица, създали детски ясли, да изпаднат в невъзможност да осигурят/назначат нормативния минимум медицински специалисти (медицински сестри и/или акушерки) за функционирането на детските ясли и яслените групи в детските градини. В тази връзка е оценено, че медицинските специалисти с професионална квалификация „лекарски асистент“ и „фелдшер“ притежават необходимите познания и компетентности и пълноценно биха могли да изпълняват дейностите по отглеждане чрез грижа за опазване и укрепване на здравето на децата от тримесечна до тригодишна възраст.

С предложените прецизирани текстове на нормативния акт ще се постигнат по-добри възможности, от една страна, за осигуряване на условия за израстване в добро здраве на детския организъм, достигане на педиатричните стандарти за физическо и нервно-психическо развитие на детето от съответната възрастова група и за цялостно развитие на детската личност, а от друга – ще се осигури достатъчен брой специалисти, които да имат възможност да полагат адекватни грижи за всяко дете.

С част от предложените изменения и допълнения се цели синхронизирането на наредбата с действаща нормативна уредба в различни области, имащи отношение към дейността на детските ясли.

С предложените изменения и допълнения на Наредба № 3 от 2007 г. за здравните изисквания към детските градини ще се постигне приемственост при осигуряването на оптимални условия за грижа на децата от детските ясли и детските градини.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Предложеният проект на акт, няма да окаже въздействие върху държавния бюджет в текущата и/или в следващите години. Прилагането на нормативния акт не изисква допълнителни финансови и/или други средства, които да бъдат направени от компетентните контролни органи. С предложениия проект не се променят основните изисквания към броя на специалистите, обслужващи децата в детските ясли, към дейността на детските ясли и параметрите на микроклимата, поради което не се очаква приемането на акта да доведе до

допълнителни финансови инвестиции от страна на лицата, които са създали или ще създадат детска ясла. Продължаващото медицинско обучение на медицинските специалисти и повишаване на квалификацията на учителите са дейности, които са предвидени и към настоящия момент съгласно действащото законодателство, поради което не се създават нови ангажименти за лицата, които са създали или ще създадат детска ясла. С проекта на наредба, с цел да се създадат условия за непрекъснат процес на усъвършенстване и обогатяване компетентностите на специалистите, работещи в детската ясла, се конкретизира приоритетно в каква област периодично да се провежда продължаващото им обучение, поради което не се очаква приемането на съответните разпоредби от проекта на акт да доведе до допълнителни финансови инвестиции от страна на лицата, които са създали или ще създадат детска ясла.

4. Очаквани резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива:

Като резултат от осигуряването на възможност повече видове медицински специалисти да работят в детските ясли и яслените групи в детските градини, се очаква намаляване на недостига на медицински персонал в тях, а оттам и задоволяване на нуждите на населението по предоставянето на качествена и безопасна услуга за отглеждане на деца в яслена възраст в детските заведения.

С въвеждане на разпоредбите, свързани с физическата активност и играта на открито, се очаква, чрез правилното и балансирано провеждане на процесите на обучение, игри, престой на открито и закаляване, да се осигурят условия за укрепване на детския организъм, подобряване здравето и физическото развитие на децата.

Със синхронизиране на разпоредбите, свързани с пясъчниците се очаква да се постигнат по-добри резултатите по отношение на промоцията и профилактиката на паразитозите при децата, посещаващи детски заведения.

С въвеждането на яснота по отношение възможността за използването на електронни средства само за образователни нужди и времевата продължителност се очаква да се постигне по-добра превенция на затлъстяването, оптимално двигателно и когнитивно развитие и психосоциално здраве. Замяната на стоенето пред екрана на тези устройства с умерена до интензивна физическа активност, комбинирана с достатъчно сън, носи допълнителни ползи за здравето.

С прецизиране на текстовете, свързани със съдовете за еднократна употреба, в които се разпределя храната в детските кухни, и синхронизирането им с действащото законодателство в тази област, се очаква, чрез използването в тези обекти само на отговарящи на изискванията съдове за еднократна употреба, да се постигнат по-високи резултати при опазване здравето на подрастващите чрез недопускане пренасянето на вещества в храната в количества, които застрашават здравето на хората или предизвикват недопустима промяна в състава на храната или влошаване на органолептичните ѝ качества.

Предвид различните нива на компетентност и специфика на дейностите, осъществявани от специалистите в детските ясли и яслените групи на детските градини, се очаква с предложените изменения и допълнения на нормативната уредба да се създадат условия и традиции за продължаваща квалификация и обучение на работещите в детските заведения.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

След извършен анализ за съответствие с европейското право се установи, че обществените отношения, предмет на проекта за тази наредба, не са регламентирани в европейското законодателство. Уредбата на обществените отношения, предмет на проекта на наредба, е въпрос на национално решение и е от компетентността на отделните държави-членки. Това произтича от разпоредбата на чл. 168, пар. 7 от Договора за функциониране на Европейския съюз, която предвижда изключителна компетентност на държавите-членки по определяне на здравната им политика.